

Letter to editor**Media literacy is the missing link of the country's education and health system after the COVID-19 pandemic**

Mohammadamin Shabani¹, Abedin Saghafipour², Zahra Taheri-Kharameh³ *

1. Students Research Committee, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

2. Department of Public Health, School of Health, Qom University of Medical Sciences' Qom, Iran

3. Spirituality health research center, School of Health and Religion, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

Received: 18 July 2023

Accepted for publication: 23 July 2023

[EPub a head of print- 23 July 2024]

Payesh: 2024; 23(4): 655- 657

Dear Editor,

The education systems became virtual during Covid-19. This problem increased students' access to mobile phones, media and caused Internet addiction. Media also caused many health problems in teenagers. Media literacy is defined as the ability to access, analyze, evaluate and create messages in different contexts. Media literacy can deal with the potential negative effects of media. Thus, considering the importance of media literacy, it is necessary to teach children the knowledge and skills of the media literacy from childhood.

Keywords: Media literacy, COVID -19, Online Learning, Education

* Corresponding Author: School of Health and Religion, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran
E-mail: taheerikharameh@gmail.com

نامه به سردبیر

سواد رسانه، حلقه گمشده نظام آموزش و سلامت کشور بعد از پاندمی COVID-19

محمد امین شبانی^۱، عابدین ثقفی پور^۲، زهرا طاهری خرامه^{۳*}

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲. دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۳. مرکز تحقیقات سلامت معنوی، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۴/۲۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۵/۱

[نشر الکترونیک پیش از انتشار - ۲ مرداد ۱۴۰۳]

نشریه پیش: ۶۵۷-۶۵۵: ۲۳(۴): ۱۴۰۳

سردبیر محترم،

بعد از پاندمی کووید-۱۹ برای مقابله با این مساله، نظام های آموزش و پرورش در زیست بوم کرونا به سوی مجازی شدن سوق پیدا کرد. این مساله باعث افزایش دسترسی دانش آموزان به تلفن همراه، رسانه و اعتیاد به اینترنت شد. رسانه در نوجوانان موجب مشکلات بهداشتی فراوانی می گردد. سواد رسانه ای به عنوان توانایی دستیابی، تحلیل، ارزیابی و ایجاد پیام در زمینه های مختلف تعریف شده است. سواد رسانه ای می تواند با اثرات بالقوه منفی رسانه ای مقابله کند. با توجه به اهمیت سواد رسانه، آموزش دانش و مهارت های فرایند سواد رسانه ای از کودکی به کودکان ضروری است. با توجه تعداد ناکافی افراد متخصص جهت آموزش سواد رسانه، تربیت مدرسین سواد رسانه و آموزش سواد رسانه از دوران کودکی به سیاستگذاران پیشنهاد می شود.

بعد از شیوع پاندمی کووید-۱۹ و تبعات اجتماعی و اقتصادی ناشی از آن، یکی از مشهودترین پیامدها تحت تأثیر قرار دادن نظام های آموزشی رسمی بود که به تعطیلی مدارس در ۱۸۸ کشور دنیا منجر شد، لذا یکی از راه های موثر برای حل این مساله، ایجاد زمینه های یادگیری برخط (از راه دور) بود. در ایران هم نظام های آموزش و پرورش و نظام آموزش پزشکی در زیست بوم کرونا به سوی مجازی شدن سوق پیدا کرد و در این برهه از زمان، آموزش عمومی به جای مدارس، در خانه ها به اجرا آمد. بنابراین والدین ناچار به فراهم کردن تلفن های همراه هوشمند برای فرزندان شان شدند که این مساله باعث ورود بسیار زود هنگام دانش آموزان به فضای مجازی شد و دانش آموزان بدون داشتن کوچک ترین سواد رسانه ای در فضای مجازی حضور پیدا می کردند و که این امر موجب فراهم شدن بستری برای آسیب های اجتماعی مختلف و دور شدن آنان از درس و مدرسه و جامعه شود [۱،۲].

کلیدواژه ها: سواد رسانه، COVID-19، یادگیری آنلاین، آموزش

* نویسنده پاسخگو: قم، دانشگاه علوم پزشکی قم، مرکز تحقیقات سلامت معنوی، دانشکده سلامت و دین
E-mail: taherikharame@gmail.com

این پاندمی باعث تغییر در سیستم آموزش عالی از یادگیری سنتی به یادگیری برخط شد. مشکل این بود که یادگیری برخط هنوز محافظه کارانه بود، بنابراین در عدم تعامل اجتماعی دانش آموزان تأثیر داشت [۳]. همه گیری کووید ۱۹ تأثیر نامطلوبی بر استفاده از اینترنت گذاشت و شیوع و شدت اعتیاد به اینترنت را در میان جمعیت عمومی به ویژه در جمعیت های آسیب پذیر افزایش داد [۴]؛ به طوریکه موجب افزایش فناوری تلفن همراه و گسترش میزان شیوع اعتیاد به اینترنت و رسانه در میان دانش آموزان شد [۵]. رسانه ها در میان نوجوانان تا حدود زیادی عامل مشکلات بهداشتی از جمله رفتار پرخطر، فعالیت جنسی، استفاده از مواد مخدر، اختلالات خواب، اختلالات خوردن و چاقی، افسردگی، آسیب به خود و خودکشی هستند [۶].

سواد رسانه ای به عنوان "توانایی دستیابی، تحلیل، ارزیابی و ایجاد پیام در زمینه های مختلف" تعریف شده است [۷]. از آنجایی که پیام های رسانه ای می توانند بر نگرش و رفتار مخاطبان نسبت به موضوعات مختلف، مانند نگرش نسبت به دیگران و رفتارهای مخاطره آمیز، تأثیر بگذارند؛ سواد رسانه ای می تواند با اثرات بالقوه منفی رسانه ای مقابله کند که در محیط رسانه ای گسترده و آشفته امروزی یک مهارت خطیر است. سواد رسانه ای در زمینه ارتقای سلامت به طور موفقیت آمیزی بر نگرش و رفتار مخاطبان نسبت به شش موضوع بهداشتی (۱) پیشگیری از مصرف الکل (۲) پیشگیری از مصرف دخانیات (۳) اختلالات تغذیه، (۴) آموزش جنسی (۵) آموزش تغذیه و (۶) رفتار خشونت آمیز اثر دارد. از آنجایی که سواد رسانه ای می تواند نحوه درک مخاطبان از حوزه رسانه و نقد پیام های رسانه ای را تغییر دهد، همچنین این توان را دارد که اثرات مضر بالقوه رسانه ها را بر فرآیند تصمیم گیری سلامت مخاطبان کاهش دهد. سواد رسانه ای به طور خاص با سواد شنیداری، سواد دیجیتال، سواد تبلیغاتی، سواد اینترنتی، سواد فیلم، سواد بصری، سواد سلامت و غیره مرتبط است [۸].

با توجه به اهمیت سواد رسانه، آموزش مهارت های فرایند سواد رسانه ای از کودکی به کودکان ضروری است، به طوری که نوجوانان توانایی دسترسی، تجزیه و تحلیل، ارزیابی و ایجاد پیام در زمینه های مختلف را داشته باشند. این مهارت ها و دستورالعمل های مربوط به فرآیند آموزش سواد رسانه اکنون که باید زیاد باشند، کمیاب هستند. اکنون تقاضای جهانی برای سواد رسانه ای وجود دارد، اما افراد آموزش دیده به اندازه کافی برای آموزش سواد رسانه ای وجود ندارد، زیرا سواد رسانه ای به ندرت در برنامه های آموزش معلمان یا کلاس ها آموزش داده شده است. با سواد رسانه دانش آموزان می آموزند که چگونه در دنیای مجازی و همچنین واقعی فعالیت کنند؛ لذا تربیت مدرسان سواد رسانه و آموزش سواد رسانه از دوران کودکی در جامعه به سیاستگذاران پیشنهاد می شود.

منابع

1. Niazi M, Sanatkar E. Identify the opportunities and challenges of virtual school education In the Corona: A qualitative study based on a meta-hybrid model. Quarterly Journal of Education Studies 2022;8:78-102 [Persian]
2. Kolivand PH, Kazemi H. The effects of COVID-19 on mental health, socio-economic issues, and social interactions in Tehran: A pilot study. The Neuroscience Journal of Shefaye Khatam 2021;9:100-10 [Persian]
3. Ma Z, Idris S, Zhang Y, Zewen L, Wali A, Ji Y, et al. The impact of COVID-19 pandemic outbreak on education and mental health of Chinese children aged 7-15 years: an online survey. BMC Pediatrics 2021;21:1-8
4. Li YY, Sun Y, Meng SQ, Bao YP, Cheng JL, Chang XW, Ran MS, Sun YK, Kosten T, Strang J, Lu L. Internet addiction increases in the general population during COVID-19: Evidence From China. The American Journal On Addictions 2021;30:389-97
5. Lin MP. Prevalence of internet addiction during the COVID-19 outbreak and its risk factors among junior high school students in Taiwan. International Journal of Environmental Research and Public Health 2020; 17:8547
6. Strasburger VC, Jordan AB, Donnerstein E. Health effects of media on children and adolescents. Pediatrics 2010; 125:756-67
7. Livingstone S. What is media literacy? Intermedia 2004;32:18-20
8. Chen Y, Erba J. Media Literacy as a Consideration in Health and Risk Message Design. Oxford Research Encyclopedia of Communication 2017 Mar 29 [cited 2023 Jul 23]; Available from: <https://oxfordre.com/communication/display/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore9780190228613-e-355>